

GÜRCİSTAN BİLGİ NOTU

HAZİRAN
2022

GÜNCEL VERİLER

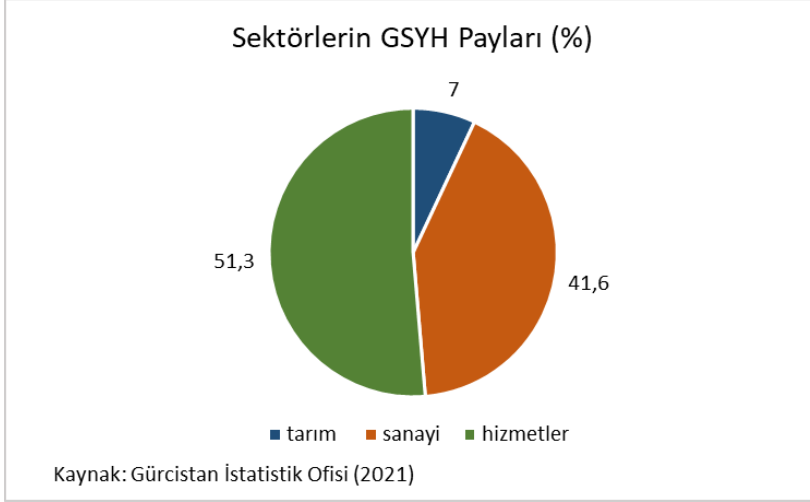
MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2020	2021	2022*
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	15,8	18,7	20,9
Büyüme	%	-6,8	10,4	3,2
Nüfus	Milyon Kişi	3,7	3,7	3,7
Kişi Başı Gelir	USD	4.263	5.014	5.617
Enflasyon	%	5,2	9,6	9,9
İşsizlik Oranı	%	18,5	20,3	18,5
Cari Denge / GSYH	%	-12,4	-9,8	-11,4
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-9,3	-6	-3,9
İhracat	Milyar USD	3,3	4,2	-
İthalat	Milyar USD	8	10,1	-

Kaynak: IMF KEG Nisan 22, Gürcistan İstatistik Ofisi

1. GÜRCİSTAN EKONOMİSİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1991 yılında Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla bağımsızlığını ilan eden Gürcistan, bağımsızlık sonrasında oldukça istikrarsız bir ekonomi sergilemiştir. Bağımsızlığa geçişle birlikte ülkenin sanayi sektörünün GSYH'deki payı azalırken, hizmet sektörünün payı artış göstermiştir. 1995 yılında Türkiye tarafından başlatılan ekonomik istikrar programları sonucunda, Gürcistan ekonomisinde gözle görülür bir düzelme kaydedilmiştir.

Gürcistan manganez ve kömür rezervi açısından zengindir ancak kömür kalitesi yeterli düzeyde değildir. Ülkede sınırlı sayıda (yaklaşık 35 milyon varil) petrol rezervi ve sınırlı miktarda doğalgaz rezervi bulunmaktadır. Bu sebeple Gürcistan enerjide dışa bağımlı bir ülkedir. Ülkede tarım ve hayvancılık sektörü yeterince gelişmiş değildir ancak, son yıllarda tarımsal altapı ve makinaların kullanımı gelişmeye başlamıştır. 2021 verilerini göre tarımın ekonomi içerisindeki payı %7'dir. Sanayi sektörü gelişen Gürcistan, makina, ağır vasıtalar, hafriyat makinaları gibi çok çeşitli ürünler üretmektedir. Ayrıca, önceki yıllarda genellikle eski Sovyetler Birliğinden ithal edilen mamul ürünler, Gürcistan'ın tüketim bölgelerinde kurulan hafif sanayi sistemi ile birlikte üretilmeye başlanmıştır. 2021 verilerine göre sanayi sektörü GSYH'nin %41,6'sını oluşturmaktadır. Turizm ve otelcilik sektörü, hizmet sektörleri arasında en gelişmiş olanıdır. Gürcistan'da otelcilik faaliyetleri desteklenmekte ve öncelikli alanlar arasında yer almaktadır. Hizmetler sektörü ise ekonominin %51,3'ünü oluşturmaktadır.

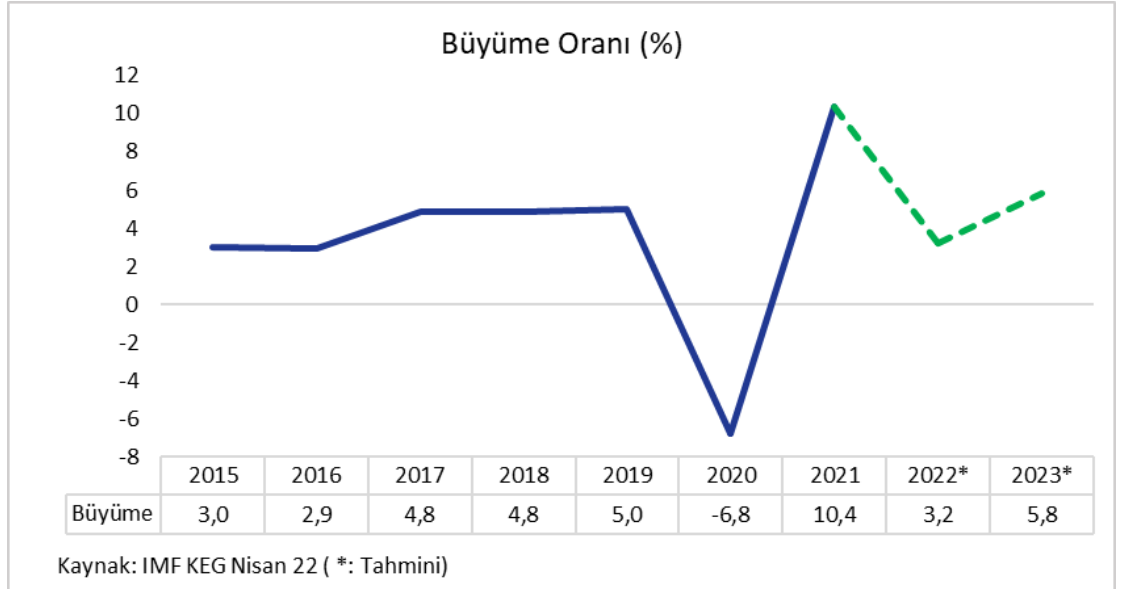

2. BÜYÜME

2008 yılında hem küresel mali kriz hem de meydana gelen savaş ülke ekonomisini yıkma noktasına getirmiş, ticari faaliyet merkezlerinin kapanmasına neden olmuştur. Krizin ardından hızla toparlanan Gürcistan ekonomisi 2010-2014 yılları arasında güçlü büyüme rakamları yakalamıştır. 2015-2016 yılında artan iç taleple birlikte yılda ortalama %3 büyüme gerçekleştiren ülke, 2017-2019 yılı arasında yaklaşık %5 büyümüştür. 2020 yılında salgın ile birlikte %6,8 daralan Gürcistan ekonomisi 2021 yılında aşılamanın hızlanması ve dünya genelinde normalleşmenin hakim olmasıyla toparlanmaya başlamış ve yıl genelinde %10,4 genişlemiştir.

Ticarette hem Rusya ile hem de Ukrayna ile bağlantıları olan Gürcistan ekonomisinin savaştan önemli boyutta etkileneceği tahmin edilmektedir. Ticaret, turizm ve işçi dövizlerindeki düşüş ve yükselen emtia fiyatları yönüyle ülke ekonomisinin olumsuz etkileneceği beklenmektedir. Bunun yanı sıra, savaş kaynaklı kapıların kapanması ve Gürcistan kapısında yoğun araç kuyruklarının olması ülke için bir başka diğer sorun olarak gözlemlenmektedir. 2022 yılında büyümenin yavaşlayacağı ve %3,2'ye gerileyeceği öngörülmektedir.

2021 yılının ilk çeyreğinde daralan ekonomi 2022 yılının ilk çeyreğinde baz etkisi ile birlikte %14,4 büyümüştür.

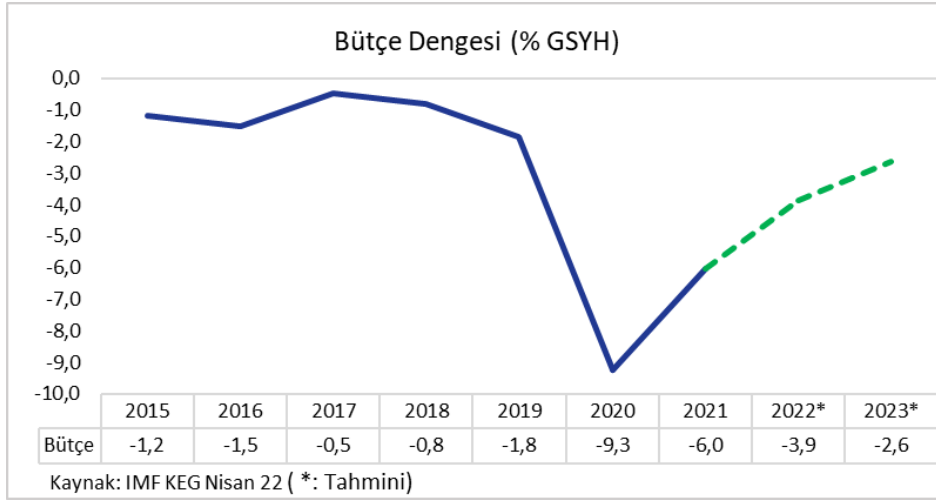

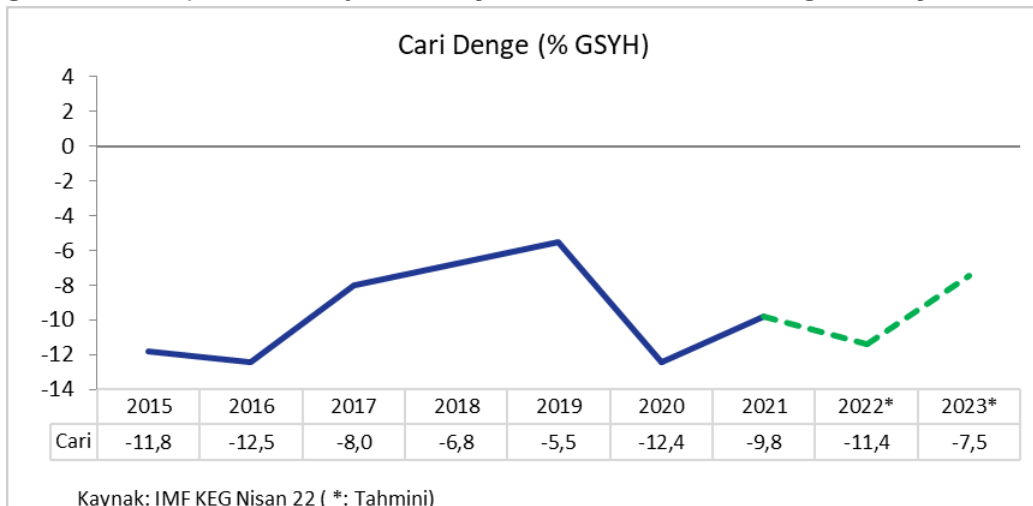
3. BÜTÇE DENGESİ

Gürcistan bütçesi genellikle açık vermektedir. 2015-2016 yıllarında GSYH cinsinden %1 üzerinde açık veren bütçe takip eden iki yılda bu oranın altına gerilemiştir. Ancak, kamu bütçesinin sürekli açık vermesi sebebiyle hükümet borçlarının GSYH'ya oranı artış göstermeye başlamıştır. Aralık 2020 itibari ile, kamu kesimin dış borcu GSYH'nin %54,6'sı olan 8,9 milyar USD'yi oluşturmakta, hükümet borcu ise son sekiz yıl öncesine kıyasla 3 kat artarak GSYH'nin %41,4'ünü oluşturmaktadır. Bu sebeple Gürcistan bütçe dengesi açık vermeye devam etmektedir. 2020 yılında GSYH cinsinden %9,3 açık veren kamu maliyesi, 2021 yılında yüksek vergi gelirlerinin etkisiyle %6'ya gerilemiştir.

4. CARİ DENGİ

Gürcistan cari dengesi son 10 yıllık dönemde sürekli açık vermiştir. Turizm ve doğrudan yabancı yatırımlar Gürcistan cari dengesinin finansmanı için önemli aktörler olup, ülkenin cari açığı çoğunlukla DYY ile finanse edilmektedir. 2015 ve 2016 yıllarında yakın değerlerde çift haneli cari açık veren Gürcistan'ın takip eden 3 yılda cari açığı nispeten azalma göstermiştir. 2019 yılında GSYH cinsinden cari açığını %5,5'e geriletken ülke, 2020 yılında DYY'lerin bir önceki yıla göre %48 azalmasıyla yeniden %12,4 seviyesinde cari açık vermiştir. 2021 yılında ise turizm gelirlerinin toparlanmasıyla cari açık GSYH'nin %9,8'ine gerilemiştir.

5. SWOT ANALİZİ (FITÇH)

Güçlü Yönleri:

- Gürcistan'ın hem AB hem Çin ile yaptığı serbest ticaret anlaşmaları doğrudan yabancı yatırımcı çekmesine katkıda bulunacaktır.
- İstikrarlı ve güçlü kurumlarının bulunması Gürcistan'ı değerli hale getirmektedir.

Zayıf Yönleri:

- Gürcistan cari işlemler açığı Avrupa'nın en yüksekleri arasındadır ve ülke açığı finanse etmek için büyük ölçüde DYY girişine bağlıdır.
- Rus ekonomisindeki zayıflık, önemli bir döviz kaynağı olan işçi döviz girişlerini azaltmaktadır.

Fırsatlar:

- Ülke stratejik konumu nedeniyle Çin'in Kuşak ve Yol girişiminden faydalanabilmesi için önemlidir. Bu, Gürcistan'ı İran ve Hazar Deniz'ini Karadeniz'e bağlayan bir geçiş merkezi konumuna sokacaktır.
- Gelişen bir turizm endüstrisi, ekonomide giderek daha fazla merkezde yer alacak ve giderek daha önemli bir döviz kaynağı haline gelecek.

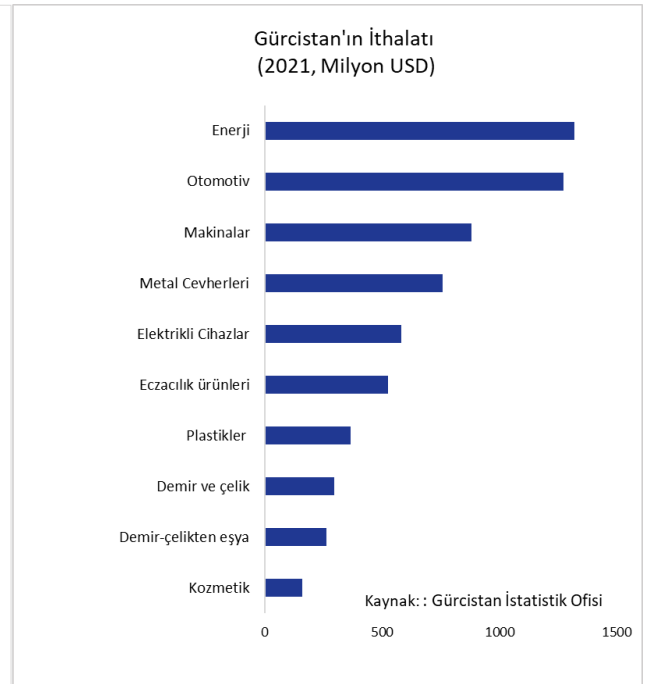
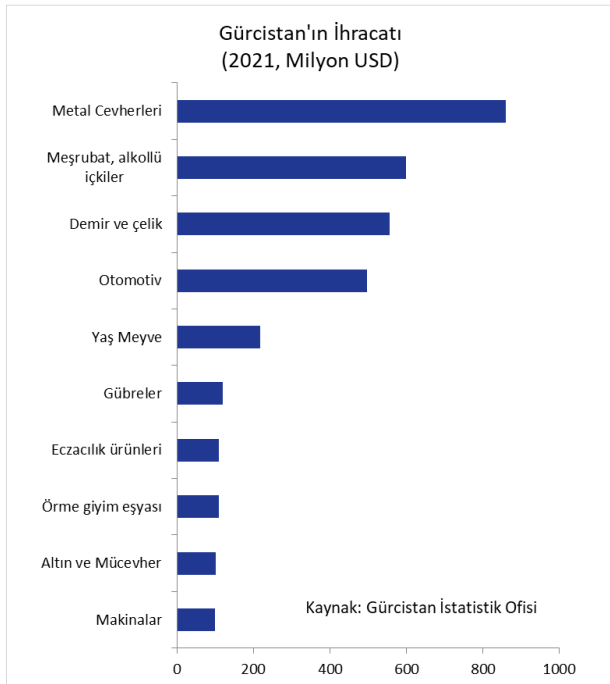
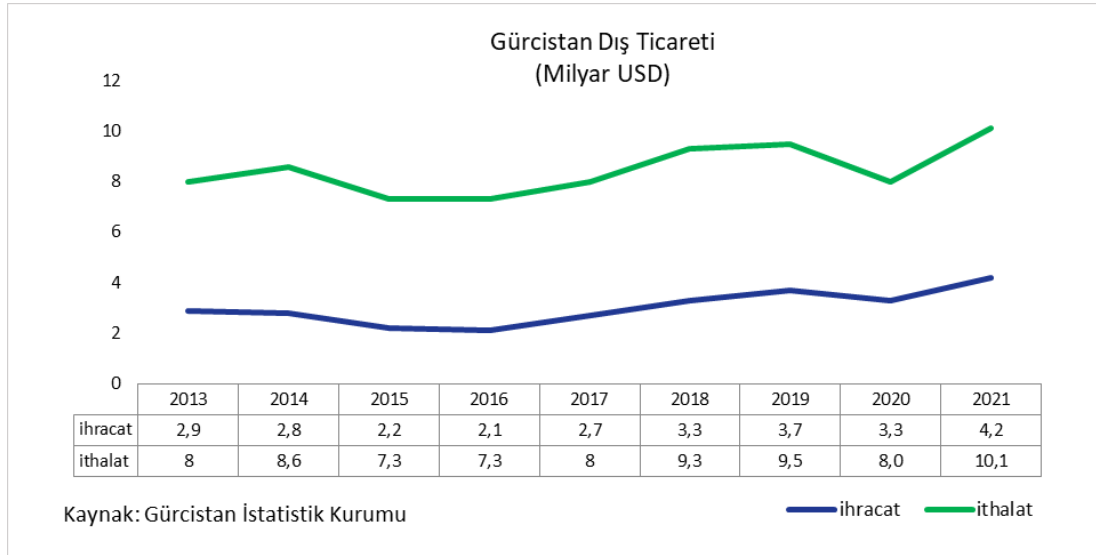
Tehditler:

- Rusya ile kötüleşen ilişkiler ve Ukrayna işgalinden kaynaklanan bölgesel istikrarsızlık, yatırımcıları Gürcistan'a girmekten alıkoymabilir. Bu durum, istikrarlı bir ülke olan Gürcistan'ın itibarını zedeleyebilir ve büyüme potansiyeli üzerinde baskı oluşturabilir.

6. DIŞ TİCARETİ

İthalata bağımlı olması nedeniyle Gürcistan çoğunlukla dış ticaret açığı vermektedir. 2016 yılında ihracatın 2,1 milyar USD ithalatın ise 7,3 milyar USD gerçekleşmesiyle dış ticaret açığı 5,2 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 yılında ihracatın 3,3 milyar USD'ye ithalatın ise aynı yılda 9,3 milyar USD'ye yükselmesiyle dış ticaret açığı 6 milyar USD'ye yükselerek son yılların en yüksek seviyesinde gerçekleşmiştir. 2020 yılında, ihracatın benzer seviyelerde kalıp ithalatın ise 8 milyar USD'ye gerilemesiyle dış ticaret açığı 4,7 milyar USD'ye kadar gerilemiştir. Ancak, 2021 yılında ihracatın %27 artarak 4,2 milyar USD'ye yükselmesine karşın ithalatın %25 yükselerek 10 milyar USD'ye yükselmesiyle dış ticaret açığı yeniden yükselişe geçerek 5,8 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı verilerine göre, Gürcistan ihracatının %20'sini metal cevherleri, %14'ünü meşrubat, alkollü içkiler ve %13'ünü demir-çelik sektörleri oluşturmaktadır. İthalatta ise, enerji, otomotiv, makinalar ve metal cevherleri öne çıkan sektörler olup ülke ithalatının %42'sini oluşturmaktadır.

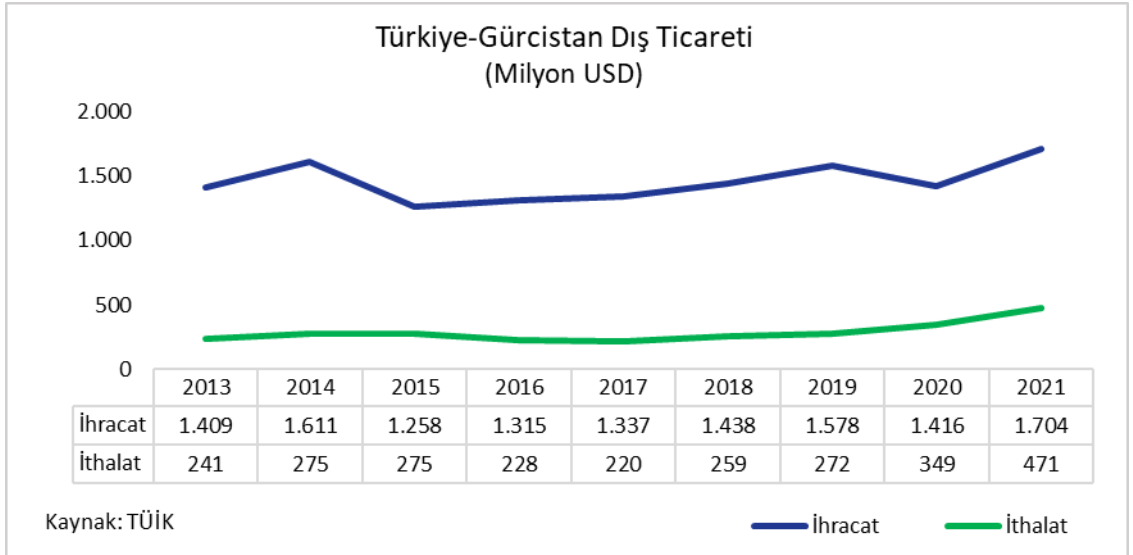

7. GÜRCİSTAN TÜRKİYE TİCARETİ

Türkiye, Gürcistan ile olan dış ticaretinde net ihracatçı konumundadır. İki ülke arasındaki ticaret hacmi ortalama olarak 1,6 milyar USD seviyesindedir. 2015 yılında Türkiye'nin Gürcistan'a olan ihracatı %22 azalarak 1,2 milyar USD'ye gerilemiş bu doğrultuda son 10 yılda ilk kez dış ticaret fazlası 1 milyar USD seviyesinin altına gerilemiştir. Takip eden yıllarda Türkiye'nin ihracatının devamlı artmasıyla dış ticaret fazlası tekrardan 1 milyar USD seviyesinin üzerinde gerçekleşmiştir. 2020 yılında salgın etkisiyle Türkiye'nin ihracatı %10 daralarak 1,4 milyar USD'ye, ithalatı ise %28 artarak 349 milyon USD'ye yükselmiştir.

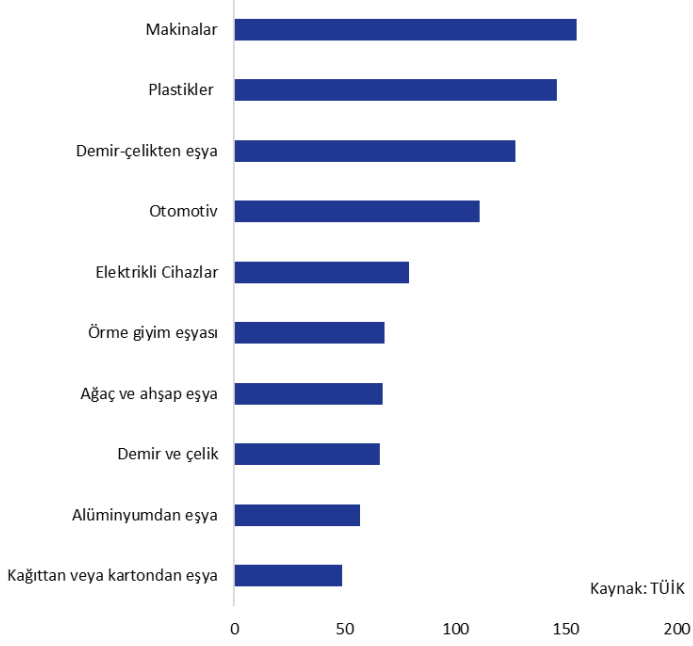
2021 yılında ise ihracat bir önceki yıla göre %20 artarak 1,7 milyar USD'ye yükselmiş böylece son 8 yılın zirve seviyesine ulaşmıştır. İthalat ise aynı dönemde %35 artarak 471 milyon USD'ye yükselmiştir. Dış ticaret hacmi ise 2,1 milyar USD'ye çıkarak son yılların en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

2021 verilerine göre, Türkiye'nin Gürcistan'a olan ihracatında makineler, plastikler, demir-çelikten eşya ve otomotiv sektörleri öne çıkmakta olup bahsedilen ürünler ülkeye olan ihracatın %35'ini oluşturmaktadır. İthalatta ise, demir-çelik, enerji ve örme giyim eşyası en çok ithal edilen ürün gruplarıdır. Bahsedilen sektörler ülkeye olan ithalatın %67'sini oluşturmaktadır.

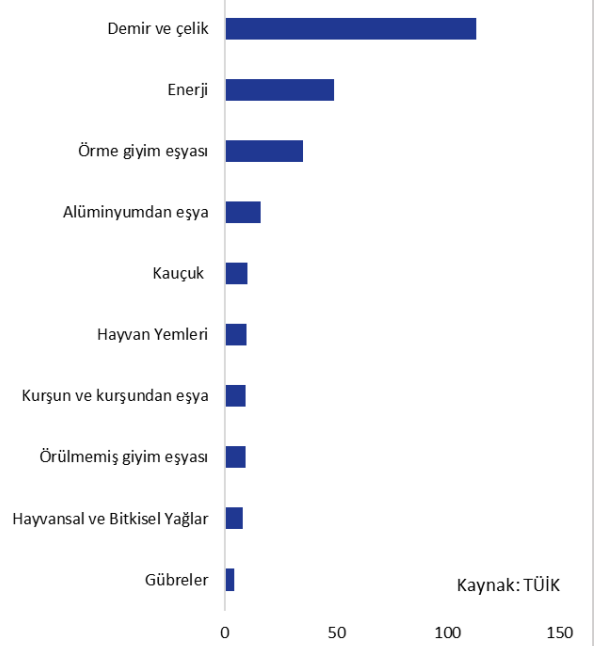

Türkiye'nin Gürcistan'a İhracatı
(2021, Milyon USD)

Türkiye'nin Gürcistan'dan İthalatı
(2021, Milyon USD)

DİŐ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

River Plaza, Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13/9-10 Levent 34394 İstanbul

/deikiletisim | www.deik.org.tr